

IT- og Telestyrelsen
Holsteinsgade 63
2100 København Ø

Den 30. oktober 2006
J.nr. 3972.31 [10.00] /MOL

Høring: Forsyningspligtanalyse 2006 – Analyse af en fremtidig regulering af forsyningspligt på området

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) har fra IT- og Telestyrelsen modtaget ovenstående til høring. DSI takker for muligheden for at fremkomme med vore synspunkter og ønsker at afgive følgende kommentarer:

Helt overordnet finder DSI det meget positivt, at der i analysens anbefalinger lægges op til en mulig opstramning af forsyningspligten i forhold til at sikre mennesker med handicap adgang til telekommunikation. Den nuværende forsyningspligt løser ikke den nuværende forsynings- og tilgængelighedsproblematik for mennesker med handicap. Det gør den langt fra.

Folketinget vedtog i 1993 beslutningsforslaget B43 om **ligebehandling og ligestilling** mellem handicappede og ikke-handicappede. Her fastslår Folketinget, at det påhviler enhver offentlig som privat myndighed, organisation og virksomhed at efterleve princippet om ligebehandling af handicappede og ikke-handicappede. B43 er desuden helt i tråd med FN's Standardregler om Lige Muligheder for Handicappede. Det betyder, at der er en særlig forpligtelse til, at alle udbydere af telekommunikation – uanset, om det er offentlige eller private – skal sikre, at alle mennesker har fuld og lige adgang til at benytte de telekommunikationsfunktioner, som tilbydes befolkningen. Det sker desværre ikke i dag – langt fra.

DSI kan kun understrege, at der derfor er behov for en grundlæggende revision af forsyningspligten, for at denne fremtidigt kommer til at sikre mennesker med handicap en reel ligestilling i forhold til telekommunikation. Ikke alle teletjenester er i dag omfattet af forsyningspligten, og derfor giver den ikke mennesker med handicap et frit valg mellem teleleverandører eller teletjenester. Mennesker med handicap er bundet til den leverandør, der har forsyningspligten, selvom udviklingen på teleområdet generelt medfører et frit valg blandt forskellige løsninger for telekommunikation og forskellige udbydere af telekommu-

nikation. Disse muligheder skal mennesker med handicap også have. Derfor skal reglerne om og forudsætningerne for forsyningspligten gennemgribende revideres.

OECD peger netop på, at telekommunikation skal være tilgængeligt for mennesker med handicap, hvilket ikke sikres ved at udpege en bestemt udbyder til at have forsyningspligten eller ved at udpege bestemte tjenester til at være omfattet af forsyningspligten for mennesker med handicap. Det skal understreges, at fuld og lige adgang til telekommunikation betyder, at alle former for telekommunikation skal være reelt tilgængelige for alle.

Den fremtidige forsyningspligt skal derfor ikke specificere, hvilke tjenester og teknologier, der skal være til rådighed for mennesker med handicap. Den skal sikre, at personer med handicap fremtidigt kan bruge alle tjenester og teknologier. Forsyningspligten skal derfor være teknologineutral, og den skal pålægges alle teleudbydere, og dette skal lovgivningen sikre jf. ligebehandlingsprincippet.

IT- og Telestyrelsen vurderer i analysen selv, på baggrund af handicaporganisationernes vedholdende kritik, IT- og Telestyrelsens udredning fra 2001 og de senest indkomne høringssvar, at der er behov for, at forsyningspligten på handicapområdet moderniseres således, at der sikres en højere grad af teknologineutralitet, end det er tilfældet med den nuværende regulering. Denne vurdering kan DSI kun tilslutte sig, da krav om teknologineutralitet er fuldt foreneligt med tilgængelighed. DSI finder dog, at der ikke kun er behov for 'højere grad' af teknologineutralitet, men derimod fuld neutralitet og tilgængelighed.

DSI mener, at forsyningspligten skal formuleres således, at telekommunikation skal kunne bruges af alle (jf. Design for Alle og mainstreaming). I de fleste tilfælde vil det være muligt at udvikle en løsning, der lever op til dette krav. I nogle tilfælde vil dette – varigt eller midlertidigt – kræve, at kompenserende hjælpeværktøjer indeholdes i de gængse telekommunikationsløsninger. Og i andre tilfælde vil dette kræve, at der udvikles særlige kompenserende løsninger, der giver adgang til telekommunikationsløsningen for personer med handicap. Ovenstående skal sikres udviklet i en fremtidig forsyningspligt.

Dette illustreres i det følgende ved hjælp af betalingstelefonen som et eksempel. DSI tilslutter sig analysens anbefaling om at opretholde forsyningspligten på offentlige betalingstelefoner og understreger, at betalingstelefoner skal være tilgængelige for mennesker med handicap. Dette betyder, at betalingstelefonen skal placeres og være indrettet således, at den kan bruges af alle. Betalingstelefonen skal f.eks. konstrueres, så blinde og svagsynede kan bruge den. Dette gøres bl.a. ved, at betalingstelefonen følger principperne i 'Design for Alle' og er forsynet med et tastatur, der følger den internationale standardopstilling CCITT, hvor 1-tallet er placeret i øverste venstre hjørne, og hvor der findes et ophøjet punkt på 5-tallet. For kørestolsbrugere er det bl.a. vigtigt, at telefonen placeres, så møntindkast eller betalingskortlæser er placeret mindst 90 cm og højst 120 cm over gulvhøjde/terræn. For mennesker med hørehandicap vil det i dette tilfælde være nødvendigt at etablere en særlig kompenserende løsning, da denne gruppe mennesker ikke kan benytte en almindelig telefon, men må benytte f.eks. moderniseret tekst-telefon m.v.

Formål

I analysen peger IT- og Telestyrelsen på, at den nuværende formålsbestemmelse modvirker social udstødelse, hvilket DSI slet ikke kan tilslutte sig. Den nuværende forsyningspligt lever ikke op til sit formål, da den ikke sikrer lige adgang for alle til telekommunikation. Der er en lang række borgere med handicap, som ikke har tilstrækkelig adgang til teletjenester hos de danske udbydere. Konsekvensen heraf bliver, at denne gruppe mennesker marginaliseres og diskrimineres i forhold til deltagelse i det danske samfund. Lige adgang til telekommunikation opstår ikke ved at vælge få tjenester ud og gøre disse tilgængelige for mennesker med handicap, men ved at gøre telekommunikation generelt tilgængelig for alle – også mennesker med handicap.

Eksempler:

- Den eksisterende teksttelefonitjeneste er ikke tidssvarende. Fremtiden byder på en udvikling, hvor almindelige tjenester er udstyrsuafhængige, hvorfor dette også skal kunne realiseres for borgere med handicap. Men indtil dette er en realitet for alle, skal modernisering af eksisterende udstyr til teksttelefonitjenesten fortsat finde sted.
- Det er vigtigt for mange borgere med handicap, at Formidlingscentret (FC), der i dag formidler samtaler mellem skrevet og talt dansk, udvides til at formidle samtaler mellem tegnsprog, skriftligt dansk og talt dansk. Det er desuden vigtigt at sikre, at der bliver interoperabilitet mellem de forskellige nationale løsninger på tværs af landegrænser. Det er ikke tilfældet i dag.
- Allerede eksisterende teknologi som videotelefoni skal udnyttes til fjerntolkning og en tegnsprogstolkeservice (TC), der kan bruges via alle net. En stor del af udgifterne til tolkeservice bruges i dag på at transportere tolke rundt fra et sted til et andet. Dette vil kunne gøres mere effektivt ved at bruge eksisterende og fremtidig teknologi til at komme i kontakt med tolken, dvs. fjerntolkning.

Disse eksempler illustrerer tydeligt, hvorfor det er vigtigt for DSI, at den nuværende formålsbestemmelse udvides med en pligt til teknologifremme på handicapområdet. Den fremtidige forsyningspligt skal sikre, at nuværende og fremtidige tjenester og teknologier fuldt ud kan bruges af mennesker med handicap. Formålet med en forsyningspligt skal derfor også være med til at sikre, at der sker udvikling på teleområdet for mennesker med handicap, og at eksisterende teletjenester for personer med handicap ikke – som det sker i dag – forfalder teknologisk. Udviklingen generelt kommer automatisk på grund af udbud og efterspørgsel fra den 'brede befolkning'. Det sker ikke på samme måde i forhold til mennesker med handicap. Derimod er det nødvendigt sideløbende at sikre ved hjælp af lovgivning, at udvikling på teleområdet ikke medfører en marginalisering af mennesker med handicap, som det er tilfældet i dag, hvor kun få særlige løsninger er en del af forsyningspligten.

Indhold

DSI ser positivt på, at telesektoren søger den størst mulige liberalisering og udvikling, hvis blot telesektoren pålægges i fællesskab at sikre fuld og lige adgang for personer med handicap til de tjenester, som sektoren udvikler og tilbyder, jf. de **handicappolitiske principper om sektoransvarlighed og solidaritet**.

Ifølge sektoransvaret placeres ansvaret for ligebehandlingen af mennesker med handicap inden for et givent samfundsmæssigt område hos den myndighed, der i øvrigt har ansvaret for det pågældende område; i dette tilfælde telesektoren. Det er afgørende for hele samfundsudviklingen, at telesektoren, som andre sektorer, respekterer dette princip

At lade f.eks. de sociale myndigheder finansiere forsyningspligten respekterer ikke sektoransvarsprincippet og vil være i modstrid med det gældende kompensationsprincip. Samtidig vil det være et udviklingsmæssigt tilbageskridt, hvis udgifter til udvikling af ydelser til mennesker med handicap skal betales af den sociale sektor. Det vil betyde, at enhver form for udvikling sættes i stå, da der ikke er et incitament inden for fagsektoren til at løse opgaven på bedste måde i forhold til alle mennesker.

Forsyningspligten skal finansieres solidarisk af telesektoren. DSI er indstillet på at indgå i en nærmere drøftelse af, hvordan den fremtidige finansieringsmodel skal se ud. Den solidariske finansiering i telesektoren kunne evt. suppleres med et statsligt sektoransvar eller en solidarisk finansiering fra kilder knyttet til teleområdet, som Det Centrale Handicapråd beskriver i sit høringsvar. Det kunne f.eks. være en afgift på telefonnumre eller lign. Midler fra den offentlige sektor skal primært bruges til udvikling af nye ydelser til mennesker med handicap – driften skal overlades til sektoren.

En solidarisk finansieringsmodel sikrer også, at krav om tilgængelighed til telekommunikation ikke skaber en konkurrenceforvridning, da alle parter pålægges dette krav og deltager solidarisk i finansieringen.

Desuden er det vigtigt, at en forsyningspligt sikrer, at den enkelte forbrugers evt. handicapbetingede merudgifter finansieres solidarisk. Hvis der er merudgifter forbundet med brug af telekommunikation for mennesker med handicap, skal den enkelte kompenseres herfor via særlige aftaler, der finansieres solidarisk af telesektoren med sektoransvaret. Nummeroplysningen for handicappede er et eksempel på dette.

Nummeroplysningen er dog også et eksempel på en tjeneste omfattet af forsyningspligten, der ikke har fulgt udviklingen, da nummeroplysningen binder brugeren til en bestemt udbyder og et bestemt abonnement.

Til sidst vil vi understrege, at DSI gerne deltager i det fremtidige arbejde med en modernisering af forsyningspligten. Dette arbejde er meget vigtigt for mennesker med handicap, og det bedste resultat opnås, hvis alle parter indgår i overvejelserne.

DSI har med vilje ikke taget stilling for/imod de tre scenarier, som analysen har opstillet. Det skyldes, at det ikke er DSI's opgave at vælge blandt de tre, der hver især er utilstrækkelige scenarier, men derimod at stille krav til den samlede løsning, som skal indarbejdes i det kommende lovforslag.

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål, kan disse rettes til konsulent for tilgængelighed til informations- og kommunikationsteknologi, Monica Løland, på tlf.: 3638 8524 eller e-mail mol@handicap.dk.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'SL' followed by a stylized flourish.

Stig Langvad
Formand